

№ 6/1960.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag om tandvård vid folk-
skolorna.

Den 17 maj 1956 utfärdades i riket en lag om tandläkarväsendet i folkskolorna (FFS 297/56). Enligt 13 § 1 mom. p. 16 självstyrelselagen för Åland ankommer lagstiftningsrätten på hälso- och sjukvårdens område på landskapet med den begränsning, varom stadgas i 11 § 2 mom. 15 p. sagda lag. Landskapet har sålunda lagstiftningsrätten beträffande tandvården i folkskolorna med den begränsningen, att tandläkares kompetens bör bestämmas enligt i riket gällande bestämmelser, dock med beaktande av stadgandet i 19 § 7a punkten självstyrelselagen för Åland, att kommunernas skyldighet att avlöna skoltandläkare enligt rikets lag bör följas samt att på skoltandläkare överförda, på staten ankommande medicinska uppgifter inom områden, hänförda till rikets lagstiftningsbehörighet, skola regleras enligt rikets lag.

Skoltandvården har under de senaste åren redan frivilligt ordnats av kommunerna sedan en lagändring i riket år 1949 möjliggjorde beviljande av understöd med 2/3 av kostnaderna såsom för folkskolkostnader. Det har dock ansetts lämpligare att särskilja skoltandvården från folkskolförvaltningen och överföra den till medicinalförvaltningen. I samband härmed ha principerna för beräkning av statsbidragen närmare preciserats.

Enligt verkställighetsförordningen (FFS 551/1956) omfattar tandvården, som är avgiftsfri för eleverna, plombering, rotbehandling och -extrahering, behandling av tandköttsinflammationer samt avlägsnande av tandsten, varjämte kommun kan utvidga vården till att omfatta röntgenundersökningar, tandreglering och rotspetsresektion. Där emot ingå s.k. tekniska arbeten icke i tandvården i andra fall än då de påkallas av olycksfall i skolan eller på väg till eller från skolan.

Landskapsbidraget för skoltandvården skall utgå med två tredjedelar av nödiga kostnader. Enligt förslaget 7 och 8 §§ skall dock vissa utgifter summariskt beräknas i procent på skoltandläkarens lön, vilket torde förenkla beräkningen av landskapsbidraget. Resekostnaderna beaktas vid landskapsbidragets beräkning enligt verkliga, nödiga befunda belopp.

Rikets lag trädde i kraft den 1 januari 1957. Kommunerna skulle enligt lagens 12 § vara skyldiga att senast tio år efter lagens

-2-

ikraftträdande fullgöra sina förpliktelser enligt lagen. På grund härav föreslås ett motsvarande stadgande i 12 §. Då landskapsbidrag redan erlagts till kommunerna enligt rikets gällande lag, påverkar landskapslagens ikraftträdande icke beviljandet av landskapsbidrag för skoltandvården.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsam samt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g
om tandvård vid folkskolorna.

1 §.

Den allmänna ledningen av och tillsynen över tandvården vid folkskolorna tillkommer landskapsstyrelsen i den mån dessa uppgifter icke enligt 19 § 7 p. självstyrelselagen för Åland ankommer på medicinalstyrelsen eller landskapsläkaren.

2 §.

Kommun är skyldig att för eleverna i folkskolor belägna inom kommunen ordna tandvård, omfattande undersökning och åtgärder för att bibehålla tänderna i gott skick. Likaså skall kommunen ombesörja den tandvård, som erfordras på grund av olycksfall, som drabbat elev i skolan eller på väg till eller från skolan.

3 §.

Ledningen av tandvården i folkskolorna ankommer i kommun på hälsovårdsnämnden.

Kommun bör anställa skoltandläkare, vilken bör vara vederbörligen legitimerad tandläkare.

4 §.

I 40 § landskapslagen om folkskolväsendet den 16 oktober 1958 nämnd målsman är skyldig att draga försorg om att folkskolelev underkastar sig undersökning av skoltandläkare.

Undersökningen skall ordnas så, att den icke väsentligen stör undervisningen i folkskolan.

5 §.

Kommun erhåller i landskapsbidrag två tredjedelar av nedan i 6-9 §§ avsedda nödiga utgifter för skoltandvården.

6 §.

Vid fastställande av landskapsbidrag beaktas skoltandläkarens avlöning till den del kommunens utgifter härför icke överstiga enligt av landskapsstyrelsen fastställda grunder beräknad avlöning. Härvid medräknas även av landskapsstyrelsen godkända och av kommunen utbeta-

lade tillägg för avsides belägen ort.

7 §.

Kommuns utgifter för avlöning av vårdbiträde, som assisterar skoltandläkaren vid undersökningar och vård, eller för ersättning, som skoltandläkaren uppbär på grund av att vårdbiträde saknas, utgifter för läkemedel och förnödenheter, som använts vid tandvården, ävensom den årliga värdeminskningen på tandläkarens inventarier och instrument beräknas vid fastställandet av landskapsbidraget uppgå till sammanlagt fyrtio procent av den avlöning, varpå landskapsbidrag enligt 6 § beräknas.

8 §.

Utgifterna för hyra och lyse samt för uppvärmning och städning av skoltandläkarens mottagningslokal beräknas vid fastställande av landskapsbidrag uppgå till sammanlagt tio procent av den avlöning, varpå landskapsbidrag enligt 6 § beräknas. Befinner sig skoltandläkarens mottagningslokal i folkskolbyggnad, för vars uppförande landskapsbidrag erhållits, beräknas likväl de nämnda utgifterna uppgå till endast fem procent av ovan avsedd avlöning.

9 §.

Kostnaderna för skoltandläkarens och vårdbiträdets resor till mottagningar samt utgifter för elevernas befordran till skoltandläkarens mottagning för undersökning eller vård, beaktas vid fastställande av landskapsbidraget enligt de verkliga, nödigbefunna kostnaderna.

10 §.

Kommun med svag ekonomi må tilldelas extra landskapsbidrag för de årliga kostnader, som följa av i denna lag stadgade åligganden.

11 §.

Närmare stadganden angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

12 §.

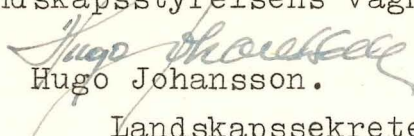
Denna lag träder omedelbart i kraft.

Kommun bör fullgöra sina i denna lag föreskrivna förpliktelser senast från den 1 januari 1967.

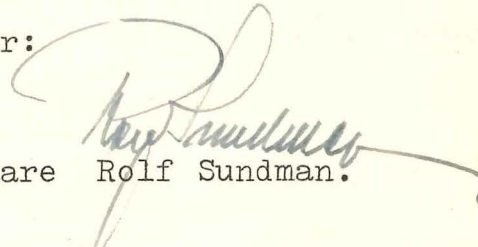
Mariehamn, den 26 februari 1960.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson.

Landskapssekreterare

Rolf Sundman.